

Η ελιά της Καρίτσας

διηγείται την ιστορία της στο Βασίλη Βλαχάκο

Πιάστηκα από ένα κουκούτσι, που το έφτυσε μια τσίχλα, ναι έτσι γίνηκε και όχι όπως πιστεύουν πολλοί, για να μην πω ούλοι, ότι το κουκούτσι, αφού φάνε τη σάρκα τα πουλιά, το βγάζουν με την κουτσουλιά.

Κουκούτσι μυαλό δεν έχουνε; Έχει δει κανείς ποτέ κουκούτσι μέσα σε κουτσουλιά;

Αφού με καθάρισε λοιπόν στη γκούσα της, μάμα, γούλα, πρόλοβο κι όπως αλλιώς το λένε δεν ξέρω, με επεξεργάστηκε σαν καλή χημικός, βγάζοντας την κόλλα από πάνω μου για να μπορώ να ανασαίνω και να φυτρώσω σαν βρεθώ στο χώμα με ορισμένη θερμοκρασία και υγρασία (μέγας είσαι Κύριε και θαυμαστά τα έργα σου!..) και με ένα.. λόξυγκα, με έσπειρε σαπέρα σαν τον καλό γεωργό.

Εδώ λοιπόν, τέσσερα χλμ. από το Γεράκι, νοτιοανατολικά του κάστρου, (αχ! και πού να σας μολοήσω την ιστορία του..) στο δρόμο για τη φιλόξενη Καρίτσα, 500 μ. από τη διακλάδωση, σημείο επισημάνσεως το εικονοστασάκι και 200 μ.(περίπου) δεξιά του δρόμου, στην πλαγιά, με το αεράκι που κατεβαίνει από τους λόφους και τη δροσιά από το ρέμα, μια λιόλουστη μέρα της άνοιξης, έβαλα ούλη μου τη δύναμη και άνοιξα σαν την αχιβάδα το καβούκι, έβγαλα τα πρώτα φυλλαράκια μου, είδα τα φιλαράκια μου, σκίνα, πουρνάρια, σφαλάχτρια, σπάρτα, αφάνες και λογίς – λογίς αγριοχόρταρα και αγριολούλουδα, ανάπνευσα το μυρωμένο αεράκι, άκουσα το πρώτο νανούρισμα του κότσυφα, του σπίνου και ξετρελάθηκα με της πέρδικας το τικ-τικ, τη λυγερή κορμοστασιά και το καμαρωτό της περπάτημα.

Χωρίς μάνα και παραμάνα να με φροντίζουνε, από τη στιγμή που ήρθα στον κόσμο σαν ορφανό, πέρασα.. « της ελιάς τα βάσανα.. »

Το έχει πει άλλωστε και ο μεγάλος τραγικός της αρχαιότητας ο Σοφοκλής, λακωνικά με τρεις λέξεις « αυτοποιόν και αχείρωτον φύτευμα »

Δεν είχα την τύχη γλέπετε να με βγάλουνε κουτσοουράκι, να με κεντρώσουνε και να με βάλουνε σε σακούλα για να μεγαλώσω σε θερμοκήπιο γλήγορα μέσα στην καλοπέραση, μαμόθρεφτη και καλομαθημένη.

Μη με ρωτήστε τώρα να σας πω πότε γεννήθηκα.. έχουνε περάσει τόσα χρόνια, που στην ηλικία που είμαι, έχω ξεκουτιαστεί και δε θυμάμαι ούτε τι μέρα είναι σήμερα.

Ο χρόνος γλέπετε είναι όχι μόνο αμείλικτος, αλλά και αμίλητος.

Έτσι μεγάλωνα αργά-αργά μετρώντας τα αστέρια τις νύχτες που δε με έπιανε ύπνος, έκανα μια ευχή σαν έγλεπα ένα αστέρι να πέφτει, έκανα ρούγα με το φεγγάρι και ζούσα με την αγωνία και το φόβο μην πέσω θύμα καμιάς κατσίκας, π' όταν άκουγε τα τροκάνια ένα σκίνο, που είχα αχώριστο φίλο, έσκυβε με τα κλαριά του πάνω μου και μ' έκρυβε μη με πιάσει στο στόμα της κι αλίμονο μου..

Τι νομίζετε εσείς οι άνθρωποι, δεν έχουμε αισθήματα κ' εμείς τα φυτά;

Έχουμε και παραέχουμε. Έχουμε κώδικα επικοινωνίας, όπως ούλα μέσα στη φύση και κακώς λέτε έναν άνθρωπο "φυτό" όταν δεν επικοινωνεί με τους γύρω του και είναι παράλυτος στο κρεβάτι.

Απεναντίας. Τα δέντρα πεθαίνουν όρθια όπως έχει ειπωθεί και τα φυτά, η ίδια η φύση, είναι το φαρμακείο και οι γιατροί του κόσμου.

Περάσανε χρόνια για να σηκώσω κεφάλι και να δω κ' εγώ το φως του ήλιου.

Θα 'χα φτάσει και τα τρία μέτρα ύψος, όταν ένα πρωινό ήρθε ένας μουστακαλής και μου πήρε το κεφάλι ολόχωρα.

Προς στιγμή τον πέρασα για φονιά, αλλά γλήγορα κατάλαβα ότι ήθελε να με ημερέψει, να με φρονιμέψει και βάζοντάς μου μια φόλα με μάτι από ήμερη ελιά μου έδεσε το τραύμα.

Στην αρχή δεν τονε πήρα με καλό μάτι, αλλά σαν ξανάρθε μετά από καμιά δεκαριά μέρες και μ' έλυσε, άλλαξα γνώμη, για να μη πω ότι μετάνιωσα κιόλας..

Ευτυχώς που με κέντρωσε ψηλά και γλίτωσε το κεντράδι μου από τα αγριόγιδα, που έτσι και δε φτάνουνε κείνο που θέλουνε, σηκώνονται σούζα στα πισινά και αν δε φτάνουνε κείνο που θέλουνε, βγάζουνε και μια γλώσσα δυο πιθαμές κ' έτσι δε τους γλιτώνει τίποτα σ' αυτό το ύψος.

Ευτυχώς που με κέντρωσε ψηλά και διατήρησα το άγριο κορμί μου, που ήτανε και είναι αντοχής στις κακουχίες και στο χρόνο. Γι' αυτό και ζω ακόμα.

Όσο ήμουνα άγρια, δε με ζύγωνε άνθρωπος. Με είχε φάει η μοναξιά

κ' η εγκατάλειψη. Μόνο τα πουλιά έρχονταν και τσιμπολογούσαν

τις μικροσκοπικές, γυαλιστερές, ελίτσες μου τις μαυρομάτες, που το λαδάκι τους, μπορεί να είναι λίγο, αλλά είναι φάρμακο.

Από τη στιγμή όμως που με ημερέψανε, με περιποιηθήκανε και άρχισα να δίνω καρπούς, ούλα αλλάξανε.

Ριζωμένη εδώ, αμετακίνητη και άγρυπνη φυλάω καραούλι μην κατέβουνε τ' άγρια απ' το βουνό και διώξουνε τα ήμερα του κάμπου.

Σ' αυτή την αιώνια μάχη, άλλοτε νικάνε τα άγρια με τη βοήθεια της φύσης, της ανθρώπινης αδιαφορίας και της δασικής νομοθεσίας και άλλοτε κερδίζουνε τα ήμερα, αφού βάλει του χεράκι του "το τελειότερο" δημιούργημα και ξελογώσσει ό, τι βρει μπροστά του..

Γέννημα και θρέμμα της Λακωνικής γης, τιμή μου και καμάρι μου, έκανα παιδιά, εγγόνια, δισέγγονα, τρισέγγονα και πάει λέγοντας στο πέρασμα του χρόνου..

Πολλά μεγαλώσανε και μείνανε εδώ τρογύρω, μα τα πιο πολλά φύγανε μακριά να βρουνε αλλού την τύχη τους! Μερικά πήγανε στην Αθήνα, κοντά στον Πλάτωνα για να μορφωθούνε, ένα γεροδεμένο το πήρε ο Ηρακλής και το πήγε στην Ολυμπία και άλλα πάλι θρησκευόμενα που θέλανε να δούνε και να ακούσουνε το Θεάνθρωπο, πήγανε και τονε περιμένανε στο όρος των Ελεών. Μέχρι και σήμερα, έχουμε πάρει ξωπίσω τους Έλληνες μετανάστες και έχουμε φτάσει μέχρι την Αυστραλία και σε όποιο άλλο μέρος της γης, αρκεί να έχει το κλίμα το δικό μας, γιατί δε σας κρύβω, οι ελιές είμαστε λίγο κρουουλιάρες.. Φοβούμαστε το κρύο και αποφεύγουμε την υγρασία, γιατί μας τρουπάει μέχρι μέσα στα κόκαλα..

Προτιμάμε γι' αυτό τις πλαγιές και τα υψώματα και ανεβαίνουμε τον ανήφορο μέχρι να συναντήσουμε τα έλατα. Εκεί σταματάμε πιο κάτω, για να έχουμε μια ζώνη ασφαλείας, για κάθε ενδεχόμενο..

Εγώ όπως βλέπετε έμεινα ντόπακας, στα πάτρια, μη σβηστεί και χαθεί η γενέτειρά μας και δε ξέρει ο κόσμος από πού ξεκίνησε η σειργιά μας..

Περνάνε τα χρόνια και οι αιώνες, ακούω τους περαστικούς στο δρόμο, άλλοι πεζολάτες και άλλοι καβαλαραίοι στα μουλάρια τους, μα κανένας δε λέει λέξη για μένα! Με παίρνει το παράπονο, αλλά τι να κάνω...δε μπορώ να κάνω ούτε ένα βήμα να τους βγω στο δρόμο τους, μήτε να βάλω μια φωνή να με ακούσουνε.. Ως και οι κύρηδες, που αλλάζω από γενιά σε γενιά, μες τη βουβαμάρα με κλαδεύουνε, μαζεύουνε τις ελιές και δε μου κρένουνε..

Όσπου μια μέρα, βλέπω να 'ρχονται προς το μέρος μου δυο ψηλοί, ξανθοί, που από το παρουσιαστικό τους όπως ήσανε ασπρουλιάρηδες και τη περιέργη γλώσσα τους που άκουγα για πρώτη φορά, κατάλαβα πως ήσαν ξένοι.

Εδώ να σας πω ότι, στα αρχαία ήμουνα ξεφτέρι, πολύ αργότερα στη καθαρεύουσα άριστη, μετά στη δημοτική καλή και τώρα τελευταία στη "μαλλιάρη", έχει βγάλει η γλώσσα μου μαλλί, γι' αυτό, με το συμπάθιο, λέω και μερικές.. τρίχες. Από ξένη γλώσσα όμως είμαι σαν το κορμό μου κούτσουρο..

Αρχίσανε το λοιπόν να μου παίρνουνε τα μέτρα, λες και θα μου ράβανε σκουτί για το χειμώνα! Απλώνουνε τη μεζούρα γύρω από τη μέση μου και τι να δω! δεκατρία μέτρα. Γεροντόπαχα.. σκέφτηκα η δύστυχη..

Στη συνέχεια με ένα μαραφέτι στο μάτι τους και με ένα κλικ, κοιτάγανε μέσα στο κουτί. Με μια λοξή ματιά, δε πίστευα στα μάτια μου.

Η αυτομουτσούνάρα μου, λες και τηραγόμουνα σε καθρέφτη! (μόνο του χάρου δεν έχουνε κάνει ακόμη τίποτα..!) Σε ούλες τις άλλες.. στάσεις, έπαιρνα κι εγώ πόζα δέκα οκάδες και καμάρωνα, όλο καμάρωνα..

Αφού με επεξεργαστήκανε από την κορφή μέχρι τα νύχια και ζαλίστηκα από το μπουρ-μπουρ γιατί δεν καταλάβαινα λέξη, κόψανε από τον κορμό μου δυο-τρία κομμάτια ξερό ξύλο, όχι για φυλαχτό, γιατί κανένα εν ζωή δε τονε κάνουνε άγιο και ακόμα περισσότερο, κανείς στο τόπο του δεν αγιάζει.

Αν και δω που τα λέμε, μόνο καλά έχω κάνει στη ζωή μου και δεν έχω ρίξει ούτε ένανε τόσα χρόνια από τη λιόσκαλα να τσακιστεί.. Ας είναι.. κάνω το καλό και το ρίχνω στο ρέμα να το πάει στο γιαλό.

Πήρανε τα ξυλαράκια, είπανε πάλι κάτι στη γλώσσα τους και φεύγοντας γυρίζανε και με κοιτάγανε με δέος. Τους κούνησα κ' εγώ μια από τις ποδιές μου και τους χαιρέτησα, μη με πούνε ακατάδεχτη, αφιλόξενη ή ακόμα και ρατσίστρια, που είναι σήμερα της.. μοδός.

Τι γυρεύανε από μένα; αργότερα έμαθα ότι ήσαν εγγλέζοι πιστήμονες, λέει, που ήρθανε να με γνωρίσουνε από κοντά, να πάρουνε λίγο από το ξύλο μου, για να βρουνε την ηλικία μου με τη μέθοδο του κάρβουνου, άνθρακα όπως το λένε

πιστημονικά. Άλλο πάλι τούτο! Γηράσκω αεί διδασκομένη, που λέγαμε κάποτε εμείς οι αρχαίοι και μας αναγελάνε σήμερα οι νεολαίοι..

Βρήκανε λοιπόν, απ' ό,τι άκουσα αργότερα, πως είμαι τριών χιλιάδων τριακοσίων χρόνων περίπου.

Χριστέ και Παναγιά! και τώρα τι θα κάμω, αν έρχονται και με ρωτάνε για την ιστορία τόσων αιώνων; Τι να τους λέω και να τους μολογώ, που έχουνε ειπωθεί και γραφτεί τόσα και τόσα ψέματα;

Αν μπορέσει η πιστήμη τους και μου πάρει τα μυστικά μου, χαλάλι της.

Εγώ πάντως δε πρόκειται να βγάλω λέξη. Θα τα πάρω ούλα μαζί μου στο τάφο! Εγγλέζοι λοιπόν μ' ανακαλύψανε κ' εγώ περίμενα μάταια τα αδέρφια μου τους Έλληνες.. Αλλά έτσι γίνεται.. τους τα δίνουμε ούλα και δε κρατάμε τίποτα για τον εαυτό μας και ό, τι καλό, μας το αρπάζουνε..

Για να μην αδικώ όμως τη φυλή μου, έτσι και ήμouνα σε κανα -κοσμοπολίτικο νησί, του κόσμου τα λωφορεία θα φιλοξενούσα και θα ήμouνα το πρόσωπο της ημέρας. Τη Λακωνία γλέπετε την έχει η Αθήνα από κείνα τα χρόνια στο διάβολό της.

Μικρή είμαι όμως και ποιος ξέρει, αύριο μπορεί κάτι να κάνουνε οι συμπατριώτες μου οι Καριτσώτες. Κάλλιο αργά παρά ποτέ, που λέει και η παροιμία και δεν έπεσα όζω.

Έτσι, φέτος μια Κυριακή πρωί του Αλωνάρη, είδα να σταματάνε δυο αυτοκίνητα στο δρόμο, απέναντι στο εικονοστασάκι, να κατεβαίνουνε δυο κύριοι, μια κυρία και δυο γλυκούλικα πιτσιρίκια και να παίρνουνε το μονοπάτι για το κονάκι μου! Μπα σε καλό τους, στον ύπνο τους με βλέπανε; Δεν είχε παπά σήμερα το χωριό τους; Πρωί-πρωί επισκέψεις θα 'χω; πώς να τους ειπώ άνιψητη καλημέρα; Αχ και να μου φέρνανε κανα ασκί νερό να νιβόμouνα και να δροσιζόμouνα σαν έχει μήνες να βρέξει. Τα χίλια καλά θα τους ευκιάμouνα..

Το παρουσιαστικό τους γνωστό, μα τον έκανε τον θυμάμαι πολύ καλά.

Τον έγλεπα πριν σαράντα τόσα χρόνια, ναι.. ναι. Πέρναγε κάποια

Σαββατοκύριακα στο δρόμο πάνου στο τραχτέρι και ο τραχτερτζής τον έλεγε δάσκαλο. Αυτός είναι! Ο δάσκαλος της Καρίτσας ο Βλαχάκος! καρδούλα μου, αχ! μόνο τα βουνά δε σμίγouνε..! Αν και αυτό δω που τα λέμε δε στέκει, γιατί έτσι θα είμαστε γιομάτοι νησιά.

Να μη τονε ματιάσω, μπίτι δεν έχει αλλάξει, παρά τα χρόνια που περάσανε.

Μπάσκε έχω αλλάξει κ' εγώ; μόνο στη μέση είμαστε και οι δυο λίγο..

γιοματούληδες.. Ο μεγαλοδύναμος να τον έχει καλά και να του δίνει την υγεία του. Θα 'λεγα τώρα στην κρίση, να του δίνει και αύξηση στη σύνταξη, αλλά αυτή η στρίγκλα, η.. επίγεια θεά η Τρόικα, θα του την κόψει και όχι μόνο δε θα τη χαρεί, μα θα στεναχωρηθεί και από πάνου.

Κάτι ξέρω κ' εγώ από κρίση.. Γλέπω κάθε μέρα τους περαστικούς με το κεφάλι κάτου, το τσοπανάκο που βόσκει τα γίδια και δε παίζει το τσαφάρι του, την αλεπού που κιντυνεύει να σπάσει η μέση της από τη πείνα, τον αυλόγυρό μου που έμεινε χέρσος και τι δε γλέπω..! Ούλα τα γλέπω και τ' ακούω και μου ανεβάζουνε στο λάδι τα οξέα..

Γι' αυτό λέω, αν δεν αλλάχτε παιδιά μου μυαλά, αν δε γυρίστε στη φύση, αν δε πιάστε από μόνοι σας δουλειά δίχως να την καρτεράτε από πουθενά, θα κλάψουνε μανούλες.

Μη περιμένουτε στις καφετέριες "μάννα" εξ ουρανού, γιατί δε γλέπω να 'ρχεται.

Στο θέμα μου, γιατί αν συνεχίσω να μιλάω για κρίση, σίγουρα θα με πιάσει κρίση ή θα με βρει κεφαλιακό και θα 'ναι κρίμα κι άδικο, να πέσω θύμα κ' εγώ της Τρόικας ύστερα από τόσους αιώνες ζωής.

Με τη φωτογραφική μηχανή στο χέρι ο δάσκαλος, έτσι άκουσα να λένε και οι Εγγλέζοι την προηγούμενη βολά, αυτό το μαραφέτι που το λέω εγώ, αρχίζει να μου παίρνει φωτογραφίες απ' ούλες τις πάντες. Ακίνητη εγώ, για να βγούνε καλές και καθαρές.

Βγάζει κι αυτός τη μεζούρα του και αρχίζει να μου μετράει τη μέση, σαν να μην πίστευε φαίνεται στα μάτια του, μήτε σ' αυτό που είχε ακούσει..

Τα ξερά όμως χορτάρια και αγκάθια δεν τον αφήκανε να με μετρήσει με ακρίβεια.. Έδειξε όμως ότι πείστηκε και συμφώνησε με τα δεκατρία μέτρα του.. λόρδου και τον ακούω στερνά να λέει στη συντροφιά του, « Για σκέψου φίλε μου, πόσο λάδι έχει δώσει αυτή η ελιά στη ζωή της.

Αν είχε μάτια, αυτιά και στόμα να μιλήσει, σκέψου πόσα θα μας έλεγε..

Ήθελα να 'ξερα, αυτός που την έχει, δεν ξέρει την αξία της; Δεν έχει σκεφτεί ότι έχει ένα μνημείο στο χωράφι του; Δεν καταλαβαίνει ότι έχει υποχρέωση και ευθύνη να τη φροντίζει και να την προσέχει σαν τα μάτια του; Δε βλέπει που κινδυνεύει από τα ξεροχόρτα να πιάσει φωτιά και να καεί; Οι τοπικές αρχές τι κάνουν; Γιατί αδιαφορούν; Γιατί δεν φροντίζουνε να έρθουν γεωπόνοι να την εξετάσουν και να την περιποιηθούν; Τι περιμένουν, να ξεραθεί πρώτα, χτύπα ξύλο, και ύστερα να έρθουν να τη θρηνούνε σαν φτωχοί συγγενείς;

Ε, λοιπόν αυτή την ελιά εγώ θα την κάνω διάσημη!

Θα γράψω και ένα ποίημα γι' αυτή και μαζί με τη φωτογραφία θα τα δημοσιεύσω, θα τα βάλω πρώτη θέση όπου γίνονται εκθέσεις, θα τα δει στο internet κόσμος και λαός, σ' όλα της γης τα μέρη.»

Το 'πε και το 'κανε. Έγραψε το ποίμα σε πρώτο πρόσωπο, που το 'μαθα και το λέω νεράκι, απ' όξω και ανακατωτά, άλλοτε γλήγορα και άλλοτε αργά, ανάλογα με τον αέρα που φυσάει και θα το απαγγείλω στο τέλος της κουβέντας μου.

Μπορεί να μην έχω τη σοφία της ελιάς του Πλάτωνα και την ευλογία της ελιάς του όρους των Ελαιών, όμως και στο δικό μου ίσκιο έχουνε ξαπλώσει κατά καιρούς, δε ξέρω πόσοι τσοπαναράιοι έχουνε σταλίσει του κόσμου τα ζωντανά, έχουνε κάτσει στα κλαριά μου αμέτρητα πουλιά, έχω ταΐσει γενιές και γενιές. Δοξάζω το μεγαλοδύναμο, που βρίσκονται κατά καιρούς ευαίσθητες ψυχές, ποιητές, ζωγράφοι και φωτογράφοι, άλλοτε μεγάλοι και άλλοτε μικροί, δεν έχει σημασία, που με κάνουνε ποίμα και έργο τέχνης.

Να 'ναι καλά οι ανθρώποι, τους ευχαριστώ μέσα από την καρδιά μου και τους ευγνωμονώ.

Ύστερα από κάμποση ώρα, αφού με περιεργαστήκανε για τα καλά, απλώνει το χέρι του ο φίλος μου, με χαϊδεύει στο κορμί, με χτυπάει δυο-τρεις φορές φιλικά και απομακρύνεται.

Από τη συγκίνηση σηκώθηκε αεράκι, κούνησα τα κλαριά μου, τους χαιρέτησα και τους ευχήθηκα μέσα από τη καρδιά μου να έχουνε την ευχή μου, την ευλογία του θεού και καλό δρόμο. Κάνανε μια κίνηση σαν να με καταλάβανε και ευχαριστημένοι με αποχαιρετήσανε με μια λαμπερή και πεντακάθαρη ματιά.

Μα σαν έμεινα πάλι μόνη κι έρημη, έπεσα σε θλίψη και σε σκέψη, αρχίσανε να περνάνε από το ξερό μου, ούλα τα αρνητικά και μ' έπιασε απογοήτευση..

Μπάσκε μωρέ με τη δημοσιότητα που θα έχω, γίνω καμιά ξετσίπωτη, καβαλήσω το καλάμι και αρχίσουνε οι νεότερες γενιές να με κυνηγάνε με δαύτο, να με πετροβολάνε και να μην ξέρω πούθε να γύρω και πούθε να κρυφτώ;

Αν χάσω την ησυχία μου και τη γαλήνη μου, το σκυλομετανιώσω ύστερα οικτρά; Από τη στιγμή που θα γίνω γνωστή, μην έρθει κανένας εμπρηστής, ανάψει κανα σπίρτο, κούφια η ώρα, λαμπαδιάσω και γίνω κάρβουνο και στάχτη;

Να κάνω το σταυρό μου που υπάρχω, γιατί στην ηλικία μου, απ' ότι ξέρω, άλλη μία αδερφή έχει μείνει ζωντανή λίγο έξω από τις Γούβες και ελάχιστες νεότερες στα Τσίλια, που γλιτώσανε από το.. μεσσηνιακό πόλεμο των ημερών μας..

Γλέπω και τις διπλανές μου, που πάνου που πήρανε τα πάνου τους, τις αποκεφαλίσανε, τις παλουκώσανε και τις κάνανε "γενίτσαρες" της «Καλαμών», λέτε και φταίξαμε εμείς που είναι το λάδι σήμερα πιο φτηνό κι απ' το νερό.

Αλλά έτσι που ξεστράτησε ο άνθρωπος κ' έκανε τα.. πετρόλαδα «μαύρο χρυσό», μαύρο κι άραχο τονε γλέπω. Αλλά έτσι είναι.. Όποιος πάει για τα πολλά, χάνει και τα λίγα. Κάτι λοιπόν ξέρανε οι παλιοί που λέγανε, ψωμί κι ελιά και.. άντε δε λέω το υπόλοιπο, δε θέλω να ανοίξω το Πολιτειακό, γιατί ο λαός, όπως είπαν οι κανακάρηδες οι κυβερνήτες μας τότε, αποφάσισε οριστικά και αμετάκλητα.

Αποφάσισε μια γενιά για ούλες τις επόμενες. Τι.. δημοκρατικό..

Ας σκεφτούνε όμως τώρα κ' εμένα οι τοπικοί άρχοντες και ας κάνουνε κάτι, για να δούνε τι μπορώ να κάμω κ' εγώ για δαύτου, όχι με το λάδι μου πια, αλλά με τη δημοσιότητα που θα πάρω και τους μουσαφίρηδες που θα έχω αύριο.

Έτσι θα μπορέσω να βάλω κ' εγώ λίγη "πλάτη" να βγούμε από την κρίση και να βρούμε πάλι τη στράτα μας. Γιατί τούτη που έχουμε πάρει, αν συνεχίσουμε να τη διαβαίνουμε, θα μας πάρει και θα μας σηκώσει..

Το 'χουνε βάλει σκοπό να μας ξεκάμουνε και να μας σβήσουνε από το χάρτη. Καιρός να βάλουμε το νιονιό μας να δουλέψει, να γυρίσουμε στις ρίζες μας, να δούμε ποιοι ήμασταν, να πάρουμε τα πάνου μας, κι αντί για το όνομα που μας έχουνε βγάλει, να τους βγει τότε σε δαύτους το μάτι. Θε μου συχώρα με..

Αν στέκουμαι εδώ ακόμα όρθια και ζω, είναι γιατί έχω ρίζες ελληνικές και κορμό σπαρτιατικό, λακωνικό. «Το λακωνίζειν εστί φιλοσοφείν» κι εμένα η γλώσσα πάει αρβάλι..

Υποκλίνομαι λοιπόν να σας πω το ποίμα μου, όπως σας υποσκέθηκα και τελειώνω με αυτό:

« Είμαι του ήλιου η θυγατέρα »
είπε ένας βάρδος ποιητής
και την Ελλάδα λέω μητέρα
στο πνεύμα το αιώνιο μητηής.

Μοναχοκόρη, με το στάρι
και με τ' αμπέλι αδερφό
κάθε καρπός μας και βλαστάρι
ευλογημένα απ' το θεό.

Παιδιά μου, είναι οι αγρότες
μία ζωή μαζί στην εξοχή
σαν με ποτίζουν με ιδρώτες
τους δίνω το λάδι με ευχή

στο λιτριβιό απ' τα τσαντίλια
και το μοιράζω πολλαχού
ανάβω στους άγιους τα καντήλια
και το λυχνάρι του φτωχού.

Φάρος το βράδυ, πυροφάνι
του κόσμου αίμα και τροφός

κότινος στης νίκης το στεφάνι
στο ιδεώδες και στο φως.

Κρατώ την πίκρα μου στα φύλλα
φαρμάκι οι καρποί μου στα κλαδιά
βάζει ο καημός φωτιά στα ξύλα
καπνός ο πόνος στην καρδιά..

Με τους αγέραστους κορμούς μου
αιωνόβια κι αιθαλής
ρέει το λάδι στους καρπούς μου
και καμαρώνω ευσταλής.

Με το φεγγάρι δίχως στάση
νυχτέρι με κουτσομπολιό
και με τον ήλιο στο λιοστάσι
ο ίσκιος μου λιόπανο παλιό.

Ανάβω τ' αστέρια κάθε βράδυ
ουράνια καντήλια και κεριά
να βλέπω μέσα στο σκοτάδι
σαν έχει χασοφεγγαριά.

Μετράω τη ζωή μου σε αιώνες
γενέθλια κάθε εκατό
χάνονται οι συνδαιτυμόνες
κι εγώ ακόμα περπατώ

από του Πλάτωνα τον Ελαιώνα
στο όρος το ιερό των Ελαιών
περνώ και παίρνω του αιώνα
το χρίσμα, εγώ, των ευκλεών.

Ήμουν το μήνυμα γαλήνης
στου Νώε τον κατακλυσμό
είμαι το σήμα της Ειρήνης
σ' όλης της γης τον πληθυσμό.